

Вера, храброст и традиција: Богојављенско пливање у Марковцу

**Празнични пакетићи
за најмлађе Младеновчане**
страна 2

Савет возачима

**Ово никад не радите
на снегу и леду**
страна 4

Пишу стручњаци ПССС Младеновац
Батат-слатки кромпир
страна 5

Не верујте свему што прочитате у порукама
**Лажне информације
о коришћењу Вибера**
страна 6

Спорт: Одбојка, Прва лига Србије
Младеновац-Ужице 3:1
страна 6

**У КОЛА БЕЗ
АЛКО%ОЛА**

Република Србија
Агенција за безбедност саобраћаја

**ВОЛАН НИЈЕ
ЗА ПРОМИЛЕ**

Министарка Татјана Мацура у Младеновцу Подршка оснаживању жена и развоју нове политичке културе

Министарка без портфеља задужена за родну равноправност, политичко и економско оснаживање жена, Татјана Мацура, боравила је у Младеновцу, где се састала са председницом Градске општине, Сузаном Васић, и присуствовала завршном догађају пројекта „Лидерке будућности – вештине јавног наступа, преговарања и јавне заступљености“, који је реализован уз подршку средстава Кабинета министарке.

Током посете, министарка Мацура је истакла значај оснаживања жена и њиховог активнијег укључивања у политички и јавни живот, посебно на локалном нивоу.

„Прошле године из буџета Кабинета опредељено је 40 милиона динара за пројекте локалних самоуправа, међу којима је и Младеновац. Драго нам је што можемо да подржимо жене које желе да учествују у политичком животу, да их оснажимо у јавном наступу, преговарању и представљању пројеката и идеја. Подстицање што већег учешћа жена у политици један је од наших важних циљева, јер жене имају изузетне капацитете и могу да понуде нову и другачију политичку културу“, изјавила је министарка Мацура.

Посебан значај овом пројекту даје чињеница да је у Младеновцу по први пут жена на челу општине, као и податак да је у оквиру пројекта политичког оснаживања учествовало више од 100 жена. Председница Градске општине Младеновац нагласила је да је пројекат био намењен првенствено младим женама узраста од 18 до 30 година, а да су учествовале и жене ван политичких странака као и из цивилног сектора. Такође је истакла и податак да у Градској општини Младеновац жене чине већину на руководећим позицијама у управи и образовним установама, што потврђује њихову важну улогу у развоју локалне заједнице.

Председница Градске општине Младеновац, Сузана Васић, захвалила се министарки Мацури на подршци, поверењу и заједничком раду на пројекту који, како је истакла, има посебан значај за оснаживање младих жена.

„Кроз обуке и радионице, око 100 девојака и жена из града и села добило је прилик да развије лидерске вештине, самопоуздање и знања потребна за јавни наступ и активно укључивање у заједницу. Захваљујем се министарки Татјани Мацури и њеном тиму на подршци и јасној поруци да је оснаживање жена, нарочито младих, важно за државу. Та подршка нам на локалном нивоу много значи. Прва званична посета општине Младеновац након мог постављења на функцију председнице општине, била управо посета министарке Мацуре, и ја јој се и овим путем још једном захваљујем на подршци“, рекла је Васић и истакла да ће општина Младеновац и будуће подржавати иницијативе које доприносе равноправности жена, а да чињеница да се по први пут у њеној историји на челу општине налазе две жене показује да се равноправност не само заговара, већ се и спроводи у пракси.

Празнични пакетићи за најмлађе Младеновчане

Најмлађи Младеновчани и њихови родитељи моћи ће да преузму своје празничне пакетиће, поклон Градске општине Младеновац, 27. јануара 2026. године на догађају који ће бити организован у холу Спортског центра, од 16:00 до 18:00 сати.

Децу која нису у систему образовања родитељи (старатељи/законски заступници) могу да пријаве до 20. јануара 2026. године, на пулту у холу зграде општине Младеновац, радним данима од 8:00-15:00, уз очитану/фотокопирану личну карту и здравствену књижицу детета на увид. Деца која су у систему предшколског и школског образовања узраста пакетићи ће бити уручени у школама, односно вртићима. *Извор: Младеновац живео*

Радна група за израду-унапређење Локалног акционог плана за социјално укључивање Рома и Ромкиња у градској општини Младеновац, Радна група образована Одлуком заменика председника градске општине Младеновац, на седници Одржаној 14. јануара 2026. године, донела је

ЗАКЉУЧАК

1. Предлог текста Локалног акционог плана за социјално укључивање Рома и Ромкиња у ГО Младеновац за период од 2026-2028. године, који је утврдила Радна група израду/унапређење Локалног акционог плана за социјално укључивање Рома и Ромкиња у градској општини Младеновац, упућује се на Јавну расправу која ће се одржати 28.01.2026. године у 12 сати у свечаној сали „др Елси Инглис“. Период јавног увида у документ биће до 30. јануара 2026. године и биће објављен на званичном сајту ГО Младеновац www.mladenovac.rs.

2. Након одржане Јавне расправе, Радна група из претходне тачке, утврдиће коначан текст Локалног акционог плана за социјално укључивање Рома и Ромкиња у ГО Младеновац за период од 2026-2028. године и са извештајем о одржаној Јавној расправи доставиће га Већу градске општине Младеновац на даљу надлежност.

3. Позивају се грађани, удружења, стручна и остала јавност да приредбе, предлоге и мишљења достављају на мејл адресу: tradovic@mladenovac.rs до 30. јануара 2026. године

За бесплатне бање, пријаве у току

Удружење пензионера из Младеновца обавештава све пензионере да је у току пријава за упућивање корисника пензија на бесплатну рехабилитацију током 2026. године. Рехабилитација се спроводи у здравствено-стационарним установама и бањско-климатским лечилиштима, у трајању од 10 дана. Право на рехабилитацију имају корисници старосних, инвалидских и породичних пензија са пребивалиштем на територији Србије, чија пензија не прелази 56.834 динара. На оглас могу да се јаве и пензионери који, осим пензије до наведеног износа, немају друга лична примања, као и корисници који пензију остварују применом домаћих прописа, али примају и пензију из иностранства, под условом да збир домаће и стране пензије не прелази 56.834 динара. Уз пријаву за бесплатне бање је потребно доставити: пензијски чек, доказ о висини пензије из иностранства, уколико постоји, попуњену пријаву са изјавом на прописаном обрасцу, у којој се наводи жељена установа за рехабилитацију, потврђује да корисник нема друга лична примања и да није користио рехабилитацију по овом основу у периоду од 2020. до 2025. године, сагласност да Фонд у име корисника закључи уговор са устаномом у којој ће се користити рехабилитација и расположиву медицинску документацију, уколико је корисник поседује, при чему она није обавезна. Пријаве се подносе удружењима, односно одборима корисника пензија према филијали Фонда на чијем подручју корисник има пребивалиште. Рок за подношење пријава је од 12. до 28. јануара 2026. године.

М. Г.

Вера, храброст и традиција:

Богојављенско пливање у Марковцу

На Богојављење 19. јануара у Црквинама, на Марковачком језеру, одржано традиционално пливање за Часни крст. Око 200 пливача међу којима је било жена и деце узело је учешће у овом богојављенском догађају, уз присуство великог броја гледалаца, гостију и мештана околних села.

Температура ваздуха била је минус 3⁰Ц и дувао је ледени ветар који је повећавао субјективни осећај хладноће док је измерена температура воде била у плусу, 2,80 Ц. Иначе, марковачко језеро је целом површином било залеђено као и 2017. године када се секао лед да би пливачи могли да запливају 33 метра до часног крста.

Посебну драж пливању, као и ранијих година, дали су припадници Војске Србије. Окупљени су са обале поздрављали учеснике радосним поздравом: „Бог се јави!“, на шта су пливачи одговарали: „Ваистину се јави!“. Традиционални догађај је протекао у свечаној, достојанственој и братској атмосфери, на понос свих присутних.

Жељко Мушавцић

Савети возачима

Ово никад не радите на снегу и леду

Снег и лед паралисали су Србију, било је доста саобраћајних незгода а једна нова мука мучи возаче. Како возити по снегу?

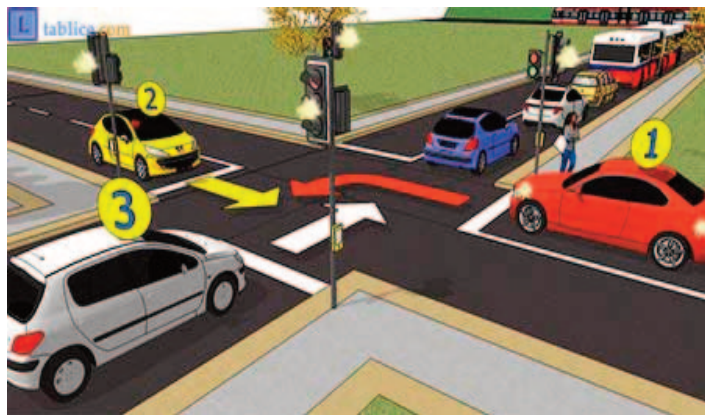
Најпре чишћење возила: За почетак, добро очистите аутомобил и то не само стакла, већ и кров. Током вожње тај снег са крова може да склизне што доводи до смањена видљивости, а то може да се деси баш у неком кључном моменту. Снег и лед са стакла може се отклонити помоћу одговарајућих метлица, али никако врелом водом. Међутим, догађа се да возач не може ни да уђе у аутомобил, пошто се браве на ниским температурама заледе. Најефикаснијима у таквим ситуацијама су се показала средства које произвођачи аутомобила праве управо за одређени модел или универзална течност која се продаје у продавницама ауто-делова.

Шта ако вас снег завеје и остане заглављени: На питање шта тада чинити и како се извући? Најбоље решење позвати шлеп службу, "јер већим маневрисањем аутомобил све дубље тоне". Прво треба очистити снег који је затрпао наше возило, затим се угреје аутомобил и онда полако имамо то лагано покретање возила. Не смемо брзо да пустимо квачило, не смемо нагло да додајемо гас јер што га више додајемо, све се више укопавамо. А шта ако шлеп службе или ватрогасаца-спасилаца нема неколико стати? Поред позива шлеп служби, наравно, подразумева се и позив ватрогасцима-спасиоцима. Док се чека на њихов долазак, „за сваки случај”, требало би пре поласка на ризичан пут у зимским условима да имате и „додатну” опрему која вам омогућава да преживите док се помоћ дуже чека. Најважнији савет за случај да сте заглављени у снегу - не напуштајте возило! На списку су, поред комплета прве помоћи и стругача леда који се подразумевају, и батеријска лампа, ћебе, свећа, перорез, пиштаљка и шибице или упаљач. Наравно, препоручљиво је да у аутомобиле имате и воду за пиће и високоенергетску, дуготрајну храну, као што су кикирики, чоколада, суво или коштуњаво воће. Пожељно је да са собом имате и аутомобилски пуњач за мобилни телефон.

Како загрејати кабину аутомобила: Један од најстаријих савета за ситуацију када сте завејани у снегу јесте да у возилу увек имате свећу, која може да вам помогне да одржите температуру у кабини за неколико степени, ако не можете да покренете мотор. Наравно, свећа пре може да помогне у одржавању температуре, него у грејању хладне кабине, па уколико вам је пре заустављања радило грејање, свећу упалите што пре. Јако је важно имати довољно горива. Једна свећа може загрејати толико ваздуха да се путници не смрзну. Позовите помоћ, не напуштајте возило и никада немојте заспати. Не смете заспати је кључни савет, нарочито ако сте сами у возилу. Певајте, причајте сами са собом, читајте нешто. Уколико заспите велика је вероватноћа да се нећете пробудити.

Младеновачки Глас у сарадњи са АМС Србије

Мозгалица за возаче

У ситуацији приказа на слици semaфори на раскрсници за ауто број 3 који се налази иза чека, прећу улазом у раскрсницу. Из тог разлога, возач у возилу 3 мора да чека, не смећа улази у раскрсницу, па се првенство пролаза решава само између возила 1 и 2, где се примењује правило: возач возила који на раскрсници скреће у лево дужана је да пропусти возило које долази из супротног смера и задржава правац кретања или скреће у десно.

Редослед пролаза возила кроз раскрсницу је: 2, 1, 3.

Акција Агенције за безбедност саобраћаја

У кола, без алкохола!

Агенција за безбедност саобраћаја, у оквиру кампање „У кола без алкохола”, најављује да промовише важност одговорног понашања у саобраћају.

Овогодишња кампања носи поруку „Волајте за промиле” и биће реализована у десет локалних самоуправа у Републици Србији и на друштвеним мрежама, са циљем да се скрене пажња на последице вожње под дејством алкохола кроз активности на терену. У њој ће се кроз разговор са грађанима, алкотестирањем и активностима са пијаним начочарима, вршити едукација о одговорном конзумирању алкохола, јер вожња и алкохол не иду заједно. Алкохол је један од најчешће евидентираних утицајних фактора настанка саобраћајних незгода са погинулим и по-

вређеним лицима, који утиче на време реактовања, смањује концентрацију, координацију и прецизност покрета, изазива поспаност и утиче на промену свести и правилно доношење одлука.

Од 39 држава које су учествовале у ЕСПА истраживању ставова, Република Србија се посебно издваја у ставовима по питању конзумирања алкохола и безбедности у саобраћају. Иако већина испитаника сматра да је неприхватљиво да возач управља возилом под утицајем алкохола, чак 16%, односно сваки седми возач, ипак признаје да је бар једном то учинио у последњих месец дана. Ово указује на значајну разлику између теоријских ставова о безбедности и практичног понашања које, на жалост, може имати озбиљне последице на безбедност саобраћаја. Циљ кампање „У кола без алкохола” је да људи постану свесни да алкохол није шала, готово када је реч о алкохолу у саобраћају, као и да возачи буду свесни да су они равноправни учесници у саобраћају и да од њи-

ховог понашања зависи безбедност како њих самих, тако и безбедност свих осталих учесника у саобраћају.

И да се још једном подсетимо: Алкохол негативно делује на основне перформансе битне за извршење возачких задатака и то: Централни нервни систем-алкохол делује омамљујуће на нервни систем; Перцепцију – алкохол оштећује функционисање свих чула (вида, слуха, мириса и др.). Трезан возач види саобраћајни знак на удаљености од готово 140 м, пијан возач на удаљености од 112 м, а мамуран тек на 100 м. Слично је и са слухом. Трезан возач чује возило на удаљености од приближно 340 м, пијан на удаљености од 203 м, а мамуран тек на 104 м; Обраду информација – способност обраде информација од стране мозга слаби и при ниском нивоу концентрације алкохола у организму. **Зато, памет у главу, само се на филму „Два пута живи”.**

Агенција за безбедност саобраћаја Републике Србије

Савези: Пишу стручњаци ПССС Младеновац

Батат - слатки кромпир

То је биљка која тражи дубоко, плодно благо кисело земљиште вредности рХ 6-6,5 које није изложено јаким ветровима. Не одговарају му тешка, глиновита, збијена земљишта. Требало би га имати у свакој окућници у башти. Кад год може треба поштовати плодород од 4. године. Увек је прва култура плодороду. Батат се најчешће размножава из саднице расад је за разлику од кромпира који се размножава помоћу кртола. Може се размножавати и из изданака мада је то код нас ретко. У току јесени треба заорати, урадити основну обраду земљишта на дубину преко 20 цм, чак и до 40 цм и при томе заорати до 30 т/ха органског добро згорелог стајског ђубрива.

Примена НПК ђубрива се оставља за пролећну припрему земљишта и то 300-400 кг НПК 8:16:24. Ипак треба имати науму да ће се најбољи резултати примене ђубрива постићи ако се уради агрохемијска анализа и испоштују добијене препоруке. У току зиме затворити бразде, обично половином фебруара, а пред сетву добро уситнити земљу и направити банке како би кртоле има простора да се слободно развијају.

Сетва се обично обавља почетком маја када се земљиште загреје од око 10 степени. Сеје се на дубину од 8-10 цм, на размак у реду 30-40 цм и размак између редова од око 1,2 м. Прво се образују банкови, затим се инсталира систем за наводњавање кап по кап, затим се банак покрије црном фолијом, отварају се истовремено отвори на фолији и прави место у банку за садницу у које се умеће садница. Препоручљиво је да се око саднице и празна места између редова рашири - распостре слама или неки други покривни материјал који ће чувати земљиште од ницања корова. Наводњавање је потребно углавном је и обавезно на почетку гајења, касније по потреби, увек када влажност земљишта спадне испод 75% пољског водног капацитета. Од 15-21 дан пре вађења престаје се са наводњавањем.

Заштита од корова се обавља ручно, не препоручује се употреба хербицида. Могу се јавити штеточине, али не праве велике штете тако да се пре примене инсектицида треба консултовати са стручњацима за заштиту биља. Болести се у досадашњој пракси јављају при крају вегетације ако има обилних киша тако да се до сада нису користили фунгициди.

Важно је имати на уму да пре сваке примене пестицида обавезно консултовати стручно лице за заштиту биља. Бербат се намањим газдинствима обавља обично ручно и то је тежи део производње батата. Машински се обавља на већим парцелама преправљеним вадницама за кромпир. На тржишту се најбоље продају кртоле дужине 15-20 цм и масе до 400 гр. те вредност и кртоле. Достижу обично после 90-120 дана од садње, углавном се ваде пре првих мразева. После вађења одвојити здраве од болесних и оштећених кртола. Здраве кртоле добро просушити (на 27-32°C пет до шест дана) - и чувати на температуре од 13-16°C, и потребно је да влажност ваздуха буде 75-80% влаге. Принос изданака је од 20-50.000 кг/ха, просек је око 30.000 кг/ха. У свету је 3-4 пута скупљи него кромпир што код нас није случај.

Д-р Драјана Стојиљковић, ПССС Београд

Мозак шаље упозорења која многи превиде

Шта указује на прве знаке деменције, како се они препознају, када треба поштражити и пружити помоћ лекара и који су сигнали које шело шаље?

Најчешће почиње губитком памћења, посебно скоријих догађаја и јасног сећања догађаја из прошлости. Затим крећу проблеми са логичким размислањем, доношењем одлука, тешкоће да се пронађе права реч. Касније особе са деменцијом оду од куће, али не умеју да се врате. Креће отежано обављање свакодневних активности, проблеми са новцем, плаћањем рачуна или обављањем неких обичајних послова, као на пример кување ручка, одлазак у куповину, спремање куће. Ови симптоми одговарају клиничкој слици најчешће деменције, Алцхајмерове болести, на коју отпада 60 до 70 процената пацијената са деменцијом. Постоји и фронтотемпорална деменција чија се клиничка слика

јавља тек у каснијем животном добу. Деменција Левијејевих тела је прогресивна неуродегенеративна болест обележена акумулацијом протеинских наслага у мозгу, што узрокује губитак памћења, промене у понашању, когнитивне флукуације, визуелне халуцинације и паркинсонизам и често се погрешно дијагностикује као Алцхајмер или Паркинсонова болест. **Први знаци деменције:** Када је у питању сам процес заборављања, ако се сетимо нечега што смо заборавили унутар 24 сата, стручњаци који се баве том проблематиком, кажу да није проблем, али ако не можемо да се сетимо и после 24 сата, онда је могуће да такви пацијенти буду у проблему. Сви ови процеси развоја деменције су везани за две мале мозгане творевине - хипокампус и амигдалу. Оне се налазе у дубини слепоочног режња. Хипокампус је центар за краткорочну меморију, центар за просторну оријентацију и за контролу ефеката хроничног стреса. Друга, амигдала, налази се одмах уз хипокампус и она пр-

едставља центар за емоцију. **Кад најбоље памтимо?** Па, кад се десе неки догађаји који имају велику емотивну обојеност. Значи, прво реагује амигдала, која потом трансферише тај емотивни набој на хипокампус. Хипокампус практично даље трансферише ту краткорочну меморију у одређене центре за дугорочну меморију. **Моторичка слабост:** Једна од последњих фаза деменције, пре крајњег исхода је моторичка слабост. Губитак памћења, проблеми говорне комуникације, проблеми перцепције визуелног просторног планирања и на крају моторичка слабост.

Сама деменција је велика група неуродегенеративних обољења мозга где долази до губитка неурона, нервних ћелија и потпорних ћелија - микроглија. Сваког дана свако од нас нормално губи око 85.000 неурона. Сваког дан у нашем мозгу, баш у хипокампусу створи се отприлике око 1.400 неурона.

Д-р Биљана Мушавић

Одбојка: Прва лига Србије

Младеновац - Ужице 3:1

Четири дана после првог овогодишњег пораза и то на свом паркету од Смедерево Царине (0:3), Младеновчани су се вратили на победнички колосек и у хали СЦ „Љубомир Ивановић Геца“ савладали Ужице резултатом 3:1 (25:19, 25:16, 22:25 и 25:22).

Био је то други овосезонски тријумф у дуелу са Ужичанима, имајући у виду да су у првом делу првенства остварили победу у граду на Бетињи (3:2). Младеновац је остао у трци за водећим тимовима, сасвим сигурно као повратник у другостепено одбојкашко такмичење веч сад обезбедио место и наредној сезони у Првој лиги Србије што се може сматрати успехом у не баш задовољавајућим материјалним околностима.

У 15. колу, у суботу, 24. јануара, од 17 сати ОК Младеновац играће у Београду против екипе Lucky Star.

1	Ribnica	14	12	2	40	15	+25	34
2	Spartak (LJ)	14	10	4	36	19	+17	32
3	Novi Pazar	14	10	4	36	20	+16	31
4	Partizan (R)	14	10	4	33	17	+16	29
5	Mladenovac	14	10	4	35	22	+13	28
6	Lucky Star	14	10	4	31	20	+11	27
7	Smederevo Carina	14	9	5	31	24	+7	26
8	Vranje 1093	14	7	7	25	30	-5	20
9	Kosovska Mitrovica	14	6	8	25	30	5	17
10	Dunav Volley	14	4	10	18	30	-12	13
11	Sloven	14	3	11	22	37	-15	13
12	Klek SrbijaSume	14	3	11	20	37	-17	10
13	Užice	14	3	11	17	36	-19	10
14	Novi Sad	14	1	13	8	40	-32	4

Не верујте свему што прочитате у порукама Лажне информације о Виберу

Није тачно да ће коришћење Вибера за ћаскање и позиве бити плаћено. Штавише — компанија и проверени извори тврде да је то дезинформација/лажна вест.

Шта се заправо догађа?

Вибер остаје бесплатан за основну комуникацију — слање порука и позиви (породични/приватни) нису и неће бити наплаћивани. Ово је потврђено из супротног краја: после појаве ланчаних порука које шире панику да ће сервис постати плаћен, компанија је то демантовала и истакла да су поруке малициозне и не потичу од Vibera.

Вибер у Србији и другим земљама уводи функцију плаћања (Viber Pay), али то није наплата коришћења апликације — већ додатна дигитална услуга која омогућава слање/примање новца и плаћања преко апликације, слично као дигитални новчаник.

Ланчане поруке које траже да их проследите да бисте „сачували бесплатно коришћење Vibera“ су лажне и немају никакву везу са стварним плановима компаније.

Кључне тачке

Основне функције Vibera су бесплатне — поруке, гласовни и видео позиви нису плаћени.

Плаћање у апликацији (Viber Pay) је нова опција за финансијске трансакције, али није плаћање за коришћење саме апликације.

Вести о „Вибер ће постати плаћен“ су дезинформација/лажне поруке, нема службене потврде компаније о томе.

М. Г.

У корак са временом

Шта ВИ може, а шта не може

Где ВИ греш и — и зашто је човек неопходан?

Иако се о вештачкој интелигенцији често говори као о нечему готово непогрешивом, важно је знати да ВИ има своја јасна ограничења. Она не размишља као човек, већ ради на основу података и вероватноћа. Зато може да погреш и — и то понекад на начине који нису одмах очигледни.

ВИ може да да нетачну или непотпуну информацију, да поједностави сложено ствар или да пропусти важан детаљ. Она не разуме увек локални контекст, обичаје, односе међу људима и специфичности средине. Оно што делује логично „уопштено“, у пракси може бити погрешно.

Посебан проблем настаје када се од ВИ очекује да сама донесе закључак или одлуку. Она нема искуство, интуицију ни одговорност. Не може да процени шта је осетљиво, шта је прикладно, а шта може да изазове последице. Зато је слепо поверење у било који технолошки алат — ризично.

Управо ту се показује зашто је човек неопходан. Човек проверава, упоређује, размишља и доноси коначну одлуку. ВИ може да помогне у процесу, али не сме да буде последња инстанца. Када се користи разумно, ВИ постаје користан помоћник. Када јој се да превелика улога, настаје проблем. Граница између та два стања није техничка, већ људска.

Још једна слабост вештачке интелигенције је то што она не зна када треба да стане. Човек уме да каже: „Овде немам довољно података“ или „Ово захтева додатно размишљање“. ВИ ће, чак и када није сигурна, понудити одговор који делује уверљиво. Управо та привидна сигурност може да завара корисника који нема навику да проверава добијене информације.

У новинарству, образовању и култури, овај проблем постаје посебно осетљив. Једна погрешна чињеница, један изостављен контекст или непримерен тон могу да наруше поверење које се годинама гради. ВИ не осећа тежину јавне речи. Њој је све подједнако „подаци“, док човек зна да иза сваке информације стоје људи, догађаји и последице.

Зато је улога човека не само у контроли, већ и у тумачењу. Човек зна шта је важно, а шта споредно. Зна шта треба нагласити, а шта прећутати. Зна да није свака истина за свако време и свако место. Те нијансе су нешто што ниједан алгоритам не може у потпуности да усвоји.

С друге стране, управо свест о ограничењима ВИ омогућава њено паметно коришћење. Када човек користи ВИ као алат — за проверу, систематизацију, подсећање или убрзавање рада — резултати могу бити изузетни. Али када алат почне да замењује мишљење, долази до губитка контроле.

Отуда је кључно питање нашег времена не да ли користити вештачку интелигенцију, већ како. Одговор није у технологији, већ у одговорности. А одговорност, за сада и убудуће, остаје искључиво људска.

Закључак

Вештачка интелигенција није непогрешива — и не треба да буде. Њена права вредност је у сарадњи са човеком. Човек остаје тај који мисли, бира и одговара. А то је граница коју вреди стално имати на уму.

Припремили: ChatGPT-5.2 и Слободан Сиванковић Лицко

За љубишље ѓаса

Васпитање паса (6)

Где је најбоље да сместимо штене која стално мокри у стану? Штенету најпре морате да обезбедите један одређен кутак док га учите кућном васпитању. То би требало да буде део вашег стана или куће у коме нема крпара, тепиха или итисона. Иделно би било тамо где се налазе плочице јер ће вам то олакшати чишћење, а и мокраћа се неће задржавати у материјалу. Добро место за то би била кухиња, мада многи одбијају да држе штене у просторији где се припрема храна. То је, наравно, индивидуална ствар, али не би требало да постоји бојазан од тога поготову ако се просторија правилно чисти и одржава хигијена у њој.

Ако имате велику кухињу, оградите један њен део и ту сместите штене док се не научи кућном васпитању. У сваком случају, било који део да одредите за штене, водите рачуна да уклоните све што би могло да му нашкоди али и све што би оно могло вама да уништи. Водите строго рачуна да у његовом делу просторије нема електричних гајтана, кутија и флаша које садрже отровне материје, ципела и гардеробе коју би могло да уништи. Пазите да у околини нема оштрих предмета на које би штене могло да се посече или да поједе неке важне папире. Штене од неколико месеци може већ да се пење по стварима, да копа... па би било добро да и то узмете у обзир пре него што вам оно дефинитивно нешто не упропасти или чак науди себи. Као и у свему, први дани су најтежи... Знам то!

(Наставиће се)

Душан Мариновић www.natura.rs

ИЗДАВАЊЕ СТАНОВИ - КУЋЕ

Смештаји Младеновац

063/310-205

СТАНОВИ

ИЗДАВАЊЕ - КУПОВИНА - ПРОДАЈА

ИЗДАЈЕМ нов, комплетно немештен стан, 40м², у центру града, на 5. спрату у згради која има лифт. Цена закупа: 300 евра месечно.

063/366-676

ПРОДАЈЕМ стан 50м², трећи спрат, централно грејање, насеље „25. мај“. Могућа замена за мањи стан ниже спратности, уз доплату.

062/885-44-91

КУЋЕ ПРОДАЈА - КУПОВИНА

КУЋА 100м²+18м²+гаража и кућа 77м² са 4 ара плаца. Комплетна инфраструктура. У близини школа, обданиште. Може замена за стан у Београду или Младеновцу, уз доплату

063/8021-97

На данашњи дан, 23. јануар:

1793. - Русија и Пруска споразумеле су се о другој подели Пољске.

1832. - Рођен је француски сликар Едуар Мане, претеча импресионизма и зачетник новог ликовног израза.

1898. - Рођен је Сергеј Михајлович Ејзенштејн, руски филмски режисер и теоретичар. Његов филм „Оклопњача Потемкин“, једно је од ремек-дела филмске уметности.

1928. - Рођена је француска филмска глумица Жана Моро, која се прославила у филмовима француског „новог таласа“.

1943. - Британска Осма армија под командом фелдмаршала Монтгомерија заузела је у Другом светском рату Триполи у Либији.

1945. - Совјетске трупе су у Другом светском рату, напредујући ка Берлину, избиле на реку Одру у Пољској.

1968. - Морнарица Северне Кореје је у територијалним водама заробила амерички шпијунски брод „Пуебло“. Посада брода пуштена је на слободу у децембру.

1899. - Умро је шпански надреалистички сликар Салвадор Дали, један од највећих уметника 20. века. Сахрањен је у крипти испод стаклене куполе у Далијевом музеју у месту Фигуерас у Каталонији.

2003. - У Италији је умро Ђовани Ањели, који је компанију Фиат успео да породичну ауто кућу коју је 1899. године основао његов деда, претвори у велики индустријски конгломерат.

2006. - У железничкој несрећи на прузи Бијело Поље - Бар, код места Биоче, у близини Подгорице, погинуло је 45, а више од 200 путника је повређено.

2007. - Умро је академик Никола Милошевић, филозоф, публициста, књижевник и књижевни критичар, професор Филолошког факултета у Београду.

2008. - Умро Зоран Предић, новинар и ТВ критичар, уредник "Радио ТВ ревије", директор телевизијских станица УУ ИНФО, Политика, Студио Б и Елмаг.

2016. - Репрезентација Србије је освојила трећу узастопну титулу Европског првенства у ватерполу. Финалну утакмицу Србија : Црна Гора посматрало је преко 18.000 људи, што је рекорд у историји тог спорта.

2021. - Умро је Лари Кинг, амерички новинар и тв водитељ.

М. Г.

ПРОДАЈЕМ КУЋУ: Породична стамбена зграда у Кораћици, Јовиска, етажно грејање, подрум, приземље и поткровље, 106м², 36 ари, Помоћни објекат 51м². Све легализовано. Земљиште у грађевинском подручју, асфалт, улично осветљење. Усељиво. **063/8222-603**

ПЛАЦЕВИ

ПРОДАЈЕМ плац од 5 ари и 7м² у улици Николе Тесле. **065/66-83-808**

ПРОДАЈЕМ три плаца у Неменикућама - Сопот, укупне површине 108 ари, викенд насеље, дозвољена градња. Сва инфраструктура до плаца, прелеп пог-

лед на Космај. На крају плаца поток и шума. КП 1063/1; 1036/2; 1064/7. **065/8222-605**

РАЗНО

Смештаји Младеновац тражи млађу особу за повремени рад као спремачица, 500 динара на сат. Смештај обезбеђен. **063/30-205**

У КОЛА БЕЗ АЛКО%ОЛА

Република Србија
Агенција за безбедност саобраћаја

**ВОЛАН НИЈЕ
ЗА ПРОМИЛЕ**